

**FYLKESMANNEN
I MØRE OG ROMSDAL**

Saksbehandlar, innvalstelefon

seniorrådgivar Astrid Buset, 71 25 85 41

Vår dato
20.08.2018
Dykkar dato
20.08.2018

Vår ref.
2017/2788/ASBU/433.52
Dykkar ref.

SUNNDAL KOMMUNE
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Iverksetting av fellingsløyve på skadegjerande jerv i øvre Sunndal - Sunndal kommune

Fylkesmannen viser til telefonsamtale med Sunndal kommune v/ Tarald Thorshov 20.08.2018 og søknad på epost same dag.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Fylkesmannen i Møre og Romsdal Sunndal kommune løyve til felling av ein jerv frå 20.08.2018 til og med 30.08.2018 kl 10.00. Fellingsløyvet gjeld innafor beiteprioritert område i øvre Sunndal i Sunndal kommune slik det går fram av gjeldande forvaltningsplan for rovvilt i region 6, avgrensa av elva Driva i nord. Det er gitt vilkår om at fellingsforsøk skal konsentrerast til nærområde til der jerven har tatt sau. Fylkesmannen har lagt særleg vekt på tidspunktet for skaden, talet beitedyr i området og tilhøva på heimebeite etter ein spesielt tørr sommersesong. Fellingsløyvet er gitt for å hindre vidare skade på sau. Nærare vilkår følgjer av dette brevet. Sunndal kommune har ansvaret for fellingsforsøket.

Løyvet var formidla på telefon til Sunndal kommune 20.08.2018.

Bakgrunn

Kommunen søker om fellingsløyve på ein jerv i området Grøvudalen etter at Statens naturoppsyn (SNO) har påvist jerveskade på eit lam og ein åring funne døde 17. august ved Litjgrøvu.

SNO sin rovviltskontakt undersøkte dei to sauene 19. august, der endelig konklusjon er antatt jerveskade i Rovbase.

Desse beiteområda i øvre Sunndal har vore utsett for liknande skadesituasjoner fleire tidlegare år.

Juridisk grunnlag for avgjerala

Det rettslege grunnlaget for avgjerala er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jfr §§ 1 og 13.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark*
- b. skadenes omfang og utvikling*
- c. potensialet for fremtidige skader*
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 24. mai 2018 i sak 16/18 fastsatt en kvote på 5 betinga skadefellingsløkke på jerv i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) fra 1. juni 2018 – 15. februar 2019. Det er felt 1 hojerv på denne kvoten (den 18.7.2018 i Verdal kommune). I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv:

Bestanden ligger på bestandsmålet per i dag (tre års gjennomsnittet). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv bør være lav i prioriterte beiteområder.

Fylkesmannen si vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne forekome i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningsliner ved offentleg myndigheitsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet

skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltnorskifta § 3 fastsatt til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovviltnorskifta § 4. I rovviltnregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvakningsprogrammet for rovviltnorskifta har vi god kunnskap om jervebestanden og den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jf. naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Føre var-prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.

Førebelse tal frå Rovbase viser at det hittil er 17 dokumenterte eller antatte ynglingar av jerv i region 6. Fire av desse er registrert i Møre og Romsdal, 2 av ynglingane er i beiteprioritert område etter forvaltningsplanen. På landsbasis er talet 55 registrerte jervekull per 17. juli (kjelde: Rovdata, jervetelleren). Ut over nokre påkjørslar og predasjon, skjer avgangen av jerv hovudsakleg gjennom lisensfelling og skadefelling.

Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovviltnregion 6, der det er mål om å ha jerv i den delen av fylket som denne saka gjeld. Målet for ynglingar innanfor jerveområdet i Møre og Romsdal er 3, medan det er påvist 2 i år. Totalt for fylket er det påvist 4 ynglingar i år. Det vil seie ei yngling over det som er målet for fylket. Fylkesmannen legg til grunn at felling av ein skadegjerande jerv i forvaltningsområdet for jerv innanfor fastsatt kvote frå rovviltnemnda, ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Norge.

Skadefelling er eit verkemiddel for å løyse ein akutt skadesituasjon i eit område. Løyve til skadefelling er difor knytt til bestemte skadesituasjonar, og vert avgrensa i tid og rom. Felling kan kun iverksetjast om det ikkje fins andre tilfredsstillande løysingar ut frå prinsippet om geografisk differensiert forvaltnings jf. rovviltnorskifta § 9. Fylkesmannen skal ved vurdering av iverksetting av fellingsløyve gjere ei særleg vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium; området si betydning som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader, og mogelegheita for å gjennomføre førebyggande tiltak. Ved iverksetting av fellingsløyve skal fellingsforsøket vere retta mot bestemte individ av rovvilarten.

Det aktuelle fjellområdet er eit av fylket sine viktigaste beiteområde for sau. Det er påvist at jerven i år har starta å valde skade på sau i eit område der det tradisjonelt har vore problem med jerveskade i fleire buskapar. Med bakgrunn i dei dokumenterte jerveskadene, ventar vi at det vil bli oppstå ytterlegare tap til jerv i desse beiteområda dei komande vekene. Iverksetjing av tidleg nedgang i skadeførebyggande tiltak er mindre aktuelt som tiltak i beiteprioritert område, og er i år særleg krevjande knytt til beitesituasjonen på innmarka og svikten i avlingane på grunn av tørken.

Sjølv om det er vanskeleg å lukkast med felling av jerv på barmark, finn vi at den skadesituasjonen som har starta opp gjer at det er rett å prøve å felle jerv tett på der det er funne kadaver i år.

Fylkesmannen legg til grunn at fellingsforsøket vert gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Det vert sett av ei økonomisk ramme på kr 85 000 for kompensasjon for jegarar som deltek i fellingsforsøket (§ 9a). Det vert ved første gongs iverksetting av fellingsforsøk avsett eit beløp på inntil kr 15 000 til dokumenterte utgifter (§ 9)

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 9 og 13 i rovviltnemnda for region 6 den 24. mai 2018 i sak 16/18, gir Fylkesmannen Sunndal kommune fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv.

Fylkesmannen innvilgar kr 85 000 til jegarløn (§ 9a), og kr 15 000 til dokumenterte utgifter (§ 9).

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av fellingsløyvet:

1. Fellingsløyvet gjeld frå 20.08.2018 til 30.08.2018 kl 10.00.
2. Fellingsløyvet gjeld i beiteområda kring seterdalane i øvre Sunndal i Sunndal kommune. Det vil seie område som i [forvaltningsplanen for rovvilt i region 6](#) er definert som beitepriorert område i høve jerv i Sunndalsfjella, avgrensa av elva Driva i nord. Fallingsforsøket skal gjennomførast tett på der det er dokumentert at jerven har valda skade i år. Pr dags dato vil det seie i området Grøvudalen.
3. Fallingsløyvet vert gitt til Sunndal kommune, som er ansvarleg for fallingsforsøket.
4. Jervetispe i følgje med ungar er unnateke frå fallingsløyvet.
5. Olav Magnar Nisja er fallingsleiar. Medlemmer i fallingslaget er meldt inn til Fylkesmannen tidlegare. Endringar skal meldast inn til Fylkesmannen før nye medlemmer kan ta del i oppdraget. Fallingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fallingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.
6. Fallingsleiar og deltakarane i fallingslaget skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle til storviltjakt seinast i 2017. Dei skal òg vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.
7. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
8. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldast til Fylkesmannen på mobilnr. 9092 6016 og Statens naturoppsyn.
9. Dersom jerv vert skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvisse seg om påskote dyr er truffe eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphold underrette Fylkesmannen og nærmeste politimynde (tlf: 02800). Fylkesmannen avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fallingsforsøket skal bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.
10. Jerv felt i medhald av dette løyet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking

så snart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller fylkesmannen ber om det.

11. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigar sin jaktrett, jf. viltloven § 35.

Klage

Dette vedtaket kan påklagast innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; jf. forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngivast og skal stilaast til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim, men sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka (epostvarsling).

Med helsing

Ola Betten(e.f.)
fagansvarleg

Astrid Buset

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Statens naturoppsyn - Rindal	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
MØRE OG ROMSDAL POLITIDISTRIKT	Postboks 1353 Sentrum	6001	ÅLESUND